

STATUS AFTALE OM KOMPENSATION FOR F-35 FLYSTØJ FRA FLYVESTATION SKRYDSTRUP

Kompensation

Aftalen om kompensation for F-35 flystøj fra Flyvestation Skrydstrup indeholder tre former for kompensation – frivilligt opkøb, støjisolering og udbetaling af et kontant beløb. På Ejendomsstyrelsens hjemmeside findes information om de tre former for kompensation samt adgang til den ansøgningsformular, naboerne skal anvende. Derudover har Ejendomsstyrelsen oprettet et kontor i Vojens Lufthavn, hvor naboer kan få vejledning og hjælp med ansøgningen.

Siden der blev åbnet for ansøgninger i sommeren 2020, har Ejendomsstyrelsen pr. 17. maj 2023 modtaget 1.236 ansøgninger, hvoraf 1.136 har været berettigede ansøgninger. Det betyder, at over 69 % af de berettigede allerede har ansøgt om kompensation, hvilket skal ses i lyset af, at der er tale om en 10-årig ordning.

Pr. 17. maj 2023 var der udbetalt kontant beløb til 664 naboer, opkøbt 50 ejendomme og støjisoleret 119 ejendomme.

Flystøjsovervågningssystem

Etablering af et flystøjsovervågningssystem er en del af kompensationsaftalen og et vigtigt redskab til at skabe åbenhed og transparens om flystøjen på Flyvestation Skrydstrup.

Den 26. januar 2023 blev der, efter et informationsmøde i Vojens Hallen, åbnet for en betaversion af systemet via link på Forsvaret.dk. Her kan man hele døgnet følge flyvningerne i nærområdet omkring flyvestationen og se støjmålingerne fra de opstillede mikrofoner. Systemet består af 12 faste og to mobile målestationer og er et tilsvarende system, som det der anvendes ved Kastrup Lufthavn.

Systemet er taget endeligt i brug den 1. april 2023. Nu har naboerne også mulighed for at booke en mobil målestation til opstilling på deres adresse. De to mobile målestationer kan i første omgang opstilles i én uge på hver adresse. Ordningen evalueres efter ca. et år, hvor der kan ske justeringer på baggrund af de indhøstede erfaringer.

Det indgår i kompensationsaftalen, at man vil sammenligne den målte flystøj fra F-35 kampfly fra Flyvestation Skrydstrup med den beregnede flystøj, der ligger til grund for kompensationsordningen. Det er endnu for tidligt at konkludere på målingerne, idet de skal ses over en længere periode for at give et retvisende billede. Årsager til afvigelser fra de beregnede værdier kan være mange, eksempelvis meteorologiske forhold, at der ikke flyves som forudsat, usikkerhed ved målingerne etc. Indtil videre er primært tale om målinger for F-16, idet der også er målinger fra det amerikanske besøg i starten af marts 2023. Her ser

det ud til, at de fleste flyvninger ligger under det beregnede, men der er også målinger, der ligger over.

Ejendomsstyrelsen vil årligt udgive en rapport, hvor blandt andet den målte og beregnede støj vil blive sammenlignet. Den første rapport vedrørende 2023 vil være klar i foråret 2024, men først i foråret 2025 vil den første rapport, der medtager F-35 for et helt år, være klar.

Eventuel genberegning af kompensationsordningens zoner

Aftalen om kompensation for F-35 flystøj indeholder en sikkerhedsventil om genberegning, hvis målingerne af F-35 flystøj afviger signifikant fra den beregnede F-35 flystøj. Udgangspunktet i kompensationsaftalen er, at der kompenseres for det fulde støjbillede, herunder afvisningsberedskabet.

Til grund for zoneinddelingen ligger flystøjsberegninger fra april 2019 og et scenarie, hvor afvisningsberedskabet er med. Flystøjsberegningerne og forudsætningerne herfor er tilgængelige på www.ejendomsstyrelsen.dk. Af forudsætningerne til flystøjsberegningerne fremgår en lang række forudsatte detaljer, herunder banebenyttelse, anvendte flyveprofiler, flyveveje og flyvesektorer. Hvis flystøjsberegningerne skal give et andet resultat, vil der skulle justeres i forudsætningerne. Enkelte flyveprofiler er ikke beregnet, fordi de anvendes sjældent. Det gælder bl.a. demonstrationsflyvninger, som er en særligt støjende aktivitet, der kun anvendes i forbindelse med airshows og træning hertil. Der er endnu ikke taget stilling til, om der skal flyves demonstrationsflyvninger med F-35.

Med Ejendomsstyrelsens årlige støjrapport vil spørgsmålet om signifikant afvigelse mellem målt og beregnet F-35 flystøj kunne vurderes. Ejendomsstyrelsens årlige rapporter vil medtage alt målt støj uanset type. Der bliver således muligt at sammenligne det "fulde" målte støjbillede og det beregnede støjbillede.

En række andre forhold har betydning for, hvornår det kan være relevant at gennemføre en eventuel genberegning. Her skal fremhæves.

- Den faktiske F-35 flystøj vil først være kendt, når der er opnået et stabilt driftsmønster med F-35 på Flyvestation Skrydstrup.
- Nye beregningsmetoder fra Miljøstyrelsen, der forventeligt giver et højere beregnet støjbillede. De nye beregningsmetoder er ikke trådt i kraft endnu.
- Eventuelt justeret aktivitetsmønster på Flyvestation Skrydstrup som følge af nyt forsvarsforlig.

Yderligere undersøgelser

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse offentliggjorde i foråret 2022 en litteraturundersøgelse fra Force Technology vedrørende lavfrekvent støj, infralyd og lydskabte vibrationer fra fly.

Litteraturundersøgelsen er udarbejdet som led i kompensationsaftalen. Der er tale om en teknisk rapport på ca. 80 sider, der giver overblik over, hvad der findes af viden om lavfrekvent støj, herunder i relation til flyvestationer.

Som led i kompensationsaftalen vil der også blive gennemført undersøgelser af flystøjens påvirkning af børns indlæringsevne og sundhed samt produktionsdyr. Der er tale om længerevarende forløb, der også medtager F-35 flystøj ved fuld implementering. Projektet vil bestå af:

- Løbende offentliggørelse af tilgængelig international viden om området, herunder fra F-35 partnerlande.
- Lokal undersøgelse omkring Flyvestation Skrydstrup, hvor der inddrages internationale erfaringer ved introduktionen af F-35 kampfly samt lokal tilgængelig data og fagkundskab. Når undersøgelsesdesignet er på plads, vil flyvestationens naboer blive inddraget.